

Tillsynsprotokoll

Rökförbud på inhägnade idrottsanläggningar

6 kap. 2 § 8 p. lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter

Exempelmall på protokoll för noteringar vid tillsynsbesöket. Kan kompletteras med fritext i ett separat dokument.

Vi rekommenderar att du läser Folkhälsomyndighetens *Vägledning för tillsyn av rökfria utomhusmiljöer* innan du påbörjar tillsynen.

1. Tidpunkt för tillsynsbesöket

Datum, månad och år

Besöket pågick från klockan _____ till klockan _____

Tillsynshandläggarens namn

Telefon _____ E-post _____

2. Tillsynsobjektets kontaktuppgifter

Namn på den ansvarige (kommun eller företag)

Besöksadress _____ Postadress _____

Telefon _____ E-post _____

Kontaktpersonens namn och titel:

Telefon _____ E-post _____

Ansvarig nämnd/ägare _____ Org.nr _____

Postadress _____ Postnummer och ort _____

Telefon _____ E-post _____

3. Inledande uppgifter

Tillsynsbesöket sker

Oanmält

Föranmält

Besöket är ett uppföljande tillsynsbesök

Nej

Ja, se tidigare protokoll med nr

Under tillsynsbesöket deltar utöver tillsynshandläggaren

(Namn och roll)

(Namn och roll)

Fotodokumentation sker under tillsynsbesöket

Ja

Nej

4. Idrottsanläggningar

Arena/stadion

Annan inhägnad/avgränsad anläggning för idrottsutövning (beskriv)

5. Det rökfria området

Är området tydligt avgränsat?

Ja

Nej

Om nej, beskriv:

6. Entréer

Finns det entréer till den inhägnade utomhusplatsen för idrottsutövning via lokal eller annat utrymme (inomhus) som allmänheten har tillträde till?

Ja

Nej

7. Ansvarskrav utifrån rökförbudet

Informerar den ansvarige tydligt om rökförbudet genom skyltning?

Ja

Nej

Om nej, beskriv:

Förekommer sådant som vilseleder om rökförbudet?

Rökruta

Askkoppar

Annat, beskriv:

På vilket sätt övervakas rökförbudet?

Den som ansvarar för rökförbudet har utsett personal som kontrollerar att det inte röks inom området.

På annat sätt, beskriv:

Hur hanteras överträdelser av rökförbudet?

Beskriv:

8. Iakttagelser av rökning under tillsynsbesöket

Uppmärksammas rökning inom området under tillsynsbesöket?

Ja

Nej

Om ja, beskriv:

Finns det under tillsynsbesöket andra indikationer på att rökning förekommer inom området?

Ja

Nej

Om ja, beskriv:

9. Frivilliga åtgärder

Hur (utöver genom skyltning) informerar den ansvarige om rökförbudet?

Informationsblad etc. till personal.

Personalmöten.

Skyltar med kontaktuppgifter till den ansvarige och/eller tillsynsmyndigheten inom det rökfria området.

Skyltar med avbildning av de rökdon (exempelvis cigarett, pipa, e-cigarett) som omfattas av rökförbudet

Annat, beskriv:

Har den ansvarige upprättat något av följande dokument:

Policydokument för rökförbudet

Handlingsplan vid överträdelse av rökförbudet.

Annat, beskriv:

Tillsynshandläggarens anteckningar i övrigt under tillsynsbesöket

Bilaga – bakgrund till det som tas upp i protokollet

Informationen nedan är till dig som är tillsynshandläggare på kommunen.

Läs gärna igenom frågorna i protokollet och den tillhörande informationen innan tillsynsbesöket, så att du är förberedd på vilka saker du bör ta upp och kontrollera.

1. Tidpunkt för tillsynsbesöket

Information om tidpunkt för tillsynsbesöket och hur länge det pågår är grundläggande i ett tillsynsprotokoll av rent administrativa skäl.

2. Tillsynsobjektets kontaktuppgifter

Av 6 kap. 8 § LTLP följer att det är ägaren eller den som på annan grund disponerar över marken som ansvarar för att upprätthålla rökförbudet.

Inhägnade platser utomhus huvudsakligen avsedda för idrottsutövning ägs och sköts ofta av kommunen. I de fallen är kommunen ansvarig för att upprätthålla rökförbudet. Det är i så fall en kommunal nämnd med ansvar för sådana platser som ska anges här. Om det rör sig om en arena eller stadion kan det också vara ett kommunalt bolag som driver verksamheten. I så fall ska det kommunala bolaget och dess företrädare anges här.

Även privata aktörer kan äga och/eller sköta anläggningar som omfattas av rökförbudet, exempelvis idrottsföreningar. I så fall är det den privata aktören och dess företrädare som ska anges här.

Vem som är ansvarig bör utredas innan tillsynen äger rum.

3. Inledande uppgifter

Ett tillsynsbesök kan göras förannmält eller oanmält. Oanmälda besök kan exempelvis göras om tillsynsmyndigheten i ett beslut har förelagt den som är ansvarig för verksamheten att göra något senast ett visst datum, eller när man snabbt vill ha en översiktlig bild av tillsynsobjektet.

Fotografering kan underlätta för såväl tillsynshandläggarens som förvaltningsdomstolens bedömning (om ärendet överklagas dit).

Genom fotografering kan man exempelvis dokumentera att rökning förekommer på en viss plats, att rökförbudsskyltarna är bristfälliga eller att det finns askkoppar, rökrutor eller annat som kan vilseleda om rökförbudet. Man bör dock inte fotografera personer som uppehåller sig på platsen.

4. Idrottsanläggningar

En stor mängd idrottsanläggningar ryms inom definitionen ”Inhägnade platser utomhus huvudsakligen avsedda för idrottsutövning”. De anläggningar som man

främst har tänkt att detta rökförbud ska gälla är arenor eller stadion – det vill säga utomhusanläggningar huvudsakligen avsedda för olika idrotts- och nöjesarrangemang. Men även exempelvis inhägnade fotbollsplaner och tennisbanor utan sittplatser träffas av definitionen.

Det är dock enligt förarbetena till lagen inte säkert att alla anläggningar som faller inom definitionen behöver ett rökförbud. Se vidare resonemang om detta i Folkhälsomyndighetens *Vägledning för tillsyn av rökfria utomhusmiljöer*.

5. Det rökfria området

En grundförutsättning för att rökförbudet ska gälla är att anläggningen är inhägnad.

Rökförbudet gäller inom hela det inhägnade området. Det vill säga inte bara platsen för själva idrottsutövandet utan även platser som används för andra ändamål, exempelvis toaletter och platser för försäljning, under förutsättning att platserna ligger inom det inhägnade området.

Utänför inhägnaden är rökning inte förbjuden enligt lagen.

6. Entréer

Rökförbud gäller vid entréer till lokaler och andra utrymmen *inomhus* dit allmänheten har tillträde (6 kap. 2 § p. 10 LTLP). Utgångspunkten är därför att det inte råder något rökförbud vid entrén till en idrottsanläggning utomhus.

Vissa större idrottsanläggningar utomhus kan dock ha entréinsläpp för allmänheten via lokaler eller andra inomhusutrymmen, vilka då kan omfattas av rökförbudet vid entréer

7. Ansvarskrav utifrån rökförbudet

I 6 kap. 9 § LTLP finns ett krav på att informera om rökförbudet genom bland annat tydlig skyltning. Skyltarna bör enligt Folkhälsomyndigheten vara så stora att en genomsnittlig person inte kan undgå att lägga märke till dem. Skyltar om rökförbudet bör finnas vid ingången/ingångarna till anläggningen. I större anläggningar bör det enligt Folkhälsomyndighetens bedömning även finnas skyltar inom aktivitetsområdet.

Ansaret innebär även ett krav på att ta bort askkoppar och annat som antyder att rökning är tillåten. Även i övrigt gäller det att vara vaksam på sådant som kan vilseleda om rökförbudet. Om det finns föremål som uppenbarligen används som askkoppar (exempelvis krukor) bör de märkas med skyltar om rökförbudet.

I ansvaret att upprätthålla rökförbudet ingår även att stoppa pågående rökning genom att ingripa med information och tillsägelser. Om någon trots tillsägelse röker där rökning inte är tillåten, får personen avvisas. Observera dock att kommunen i egenskap av tillsynsmyndighet under inga förhållanden ansvarar för att upprätthålla rökförbudet i en rökfri miljö. Tillsynsmyndighetens uppgift är endast att kontrollera att den ansvarige uppfyller sin skyldighet att upprätthålla

rökförbudet.

Av intresse vid tillsynen är också att få veta hur ansvarskraven överlag uppfylls – även om det inte förekommer någon rökning just vid tillsynstillfället.

Läs mer om ansvaret i Folkhälsomyndighetens Vägledning för tillsyn av rökfria utomhusmiljöer.

8. Iakttagelser av rökning under tillsynsbesöket

Förekommer rökning på platsen under tillsynsbesöket?

Även om rökning inte förekommer på platsen vid tillsynstillfället, kan man ibland av omständigheterna dra slutsatser att rökning ändå förekommer där. Exempel på sådana indikationer är fimpar och cigarettpaket som samlats på marken.

9. Frivilliga åtgärder

Under punkt 7 beskrivs vad som krävs av den ansvarige för att sköta sina skyldigheter enligt reglerna om rökfria miljöer. Inget hindrar dock att huvudmannen går längre än så för att främja efterlevnaden av rökförbudet, exempelvis genom förebyggande åtgärder.

Andra frivilliga åtgärder

Det är enligt Folkhälsomyndighetens bedömning bra om det finns kontaktuppgifter till den ansvarige inom det rökfria området om någon vill göra denne uppmärksam på att ett rökförbud överträds. Även kontaktuppgifter till tillsynsmyndigheten kan vara till hjälp för att upprätthålla rökförbudet. Allmänheten har då lättare att agera i stunden om någon överträder ett rökförbud.

Det finns inget krav på att man ska avbilda de rökdon (exempelvis cigarett, pipa, e-cigarett) som omfattas av rökförbudet. I miljöer där annan form av rökning än tobaksrökning konstaterats vara vanlig – exempelvis användning av e-cigaretter – kan det dock enligt Folkhälsomyndigheten vara en idé att med bilder göra det tydligt att även sådan rökning omfattas av rökförbudet.

För att göra det extra tydligt var rökförbudet gäller kan det enligt Folkhälsomyndigheten också vara en idé att på skylten precisera vilket område som avses. Exempelvis ”Rökning är förbjuden inom arenaområdet”.

Annat sätt att informera om rökförbudet kan exempelvis vara på en webbplats om arenan/stadion som kommunen eller bolaget som driver anläggningen har.

Åtgärder som går längre än lagens krav är frivilliga och kan inte bli föremål för kommunens tillsyn. Kommunens tips om dem utgör heller inte myndighetsutövning. Även om det alltså ligger utanför tillsynsuppdraget, är det ändå önskvärt att huvudmannen informeras om möjligheten att införa sådana frivilliga åtgärder.

Övrig information och stöd för arbetet

Tillsynsvägledning och informationsmaterial om rökfria miljöer hittar du på Folkhälsomyndighetens webbplats.

[Vägledning för tillsyn över rökfria miljöer \(www.folkhalsomyndigheten.se\)](http://www.folkhalsomyndigheten.se)

För ytterligare råd och stöd om tillsyn av rökförbudet, kontakta länsstyrelsen i ditt län.